

Bosna i Hercegovina
Ministarstvo odbrane/obrane

Босна и Херцеговина
Министарство одбране

SMJERNICE ZA ODBRAMBENO PLANIRANJE

Sarajevo, januar 2025. godine

SADRŽAJ

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE	1
1. Svrha.....	1
2. Cilj.....	1
3. Primjenjivost	1
4. Odgovornosti.....	1
5. Rodna jednakost	1
6. Reference.....	1
POGLAVLJE II. UVOD	3
POGLAVLJE III. SIGURNOSNI, ODBRAMBENI I VOJNO-POLITIČKI ASPEKTI	4
1. Izazovi, rizici i prijetnje u oblasti sigurnosti i odbrane	4
2. Vojno-političko okruženje i procesi	4
POGLAVLJE IV. CILJEVI I OPREDJELJENJA U OBLASTI ODBRANE	5
1. Strateški ciljevi i opredjeljenja u oblasti odbrane	5
2. Vizija, misija i načela djelovanja institucija odbrane.....	8
3. Ciljevi institucija odbrane Bosne i Hercegovine.....	9
4. Vojna strategija Bosne i Hercegovine	10
POGLAVLJE V. PRAVCI RAZVOJA I PRIORITETNE ODBRAMBENE AKTIVNOSTI ..	11
Obrana Bosne i Hercegovine	11
Funkcionalne i operativne aktivnosti	11
Reformske aktivnosti	12
NATO i EU	13
Operacije i obuka	13
Pomoć civilnim organima i civilno-vojna saradnja	14
Operacije kolektivne sigurnosti.....	14
Međunarodna saradnja i međunarodne obaveze	15
Logistika.....	16
Finansije i budžet	17
Odbrambeno planiranje	17
POGLAVLJE VI. PRIORITETI FINANSIRANJA.....	18
POGLAVLJE VII. ZAKLJUČAK	18
Pregled skraćenica.....	20

Na osnovu člana 16., 20. i 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17) i člana 13., 15. tačka a) i 84. Zakona o odbrani Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05), donosim

SMJERNICE ZA ODBRAMBENO PLANIRANJE

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

1. Svrha

Svrha Smjernica za odbrambeno planiranje (u daljem tekstu: Smjernice), kao općeg konceptualnog dokumenta Sistema odbrambenog planiranja, je osiguranje jedinstvenog procesa odbrambenog planiranja, usmjeravanje Sistema planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja (u daljem tekstu: SPPBI) i utvrđivanje strateškog cilja, prioriteta i pravaca razvoja Ministarstva odbrane Bosne i Hercegovine i Oružanih snaga Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: institucije odbrane).

2. Cilj

Cilj Smjernica je definiranje prioriternih odbrambenih aktivnosti i općih uputa za planiranje i upotrebu resursa institucija odbrane neophodnih za efikasno funkcioniranje, izvršenje zakonskih nadležnosti i zadataka, ispunjenje državnih ciljeva u oblasti odbrane i upravljanje razvojem odbrambenih sposobnosti i spremnosti institucija odbrane u periodu 2026.- 2030. godina.

3. Primjenjivost

Smjernice stupaju na snagu danom donošenja i primjenjuju se u institucijama odbrane u skladu sa operativnim ciklusom Sistema upravljanja odbrambenim resursima.

4. Odgovornosti

Za implementaciju Smjernica, u okviru svojih nadležnosti, odgovornosti i ovlaštenja, odgovorni su svi učesnici procesa odbrambenog planiranja u institucijama odbrane. Načelnik Zajedničkog štaba Oružanih snaga BiH reguliše implementaciju Smjernica u Oružanim snagama BiH.

5. Rodna jednakost

Izrazi koji su u Smjernicama radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

6. Reference

Referentni dokumenti za razvoj Smjernica su sljedeći propisi i dokumenti Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH) i institucija odbrane:

- 1) Zakon o državnoj službi u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12, 93/17 i 18/24),
- 2) Zakon o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17),
- 3) Zakon o deminiranju u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 5/02),
- 4) Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17),
- 5) Zakon o radu u institucijama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 26/04, 7/05, 48/05, 50/08, 60/10, 32/13, 93/17, 59/22 i 88/23),
- 6) Zakon o odbrani BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05),
- 7) Zakon o službi u Oružanim snagama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 88/05, 53/07, 59/09, 74/10, 42/12, 41/16 i 38/18),

- 8) Zakon o učešću pripadnika Oružanih snaga BiH, policijskih službenika, državnih službenika i ostalih zaposlenika u operacijama podrške miru i drugim aktivnostima u inostranstvu ("Službeni glasnik BiH", br. 14/05),
- 9) Okvirni Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 50/08),
- 10) Zakon o zrakoplovstvu BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 39/09),
- 11) Zakon o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14 i 59/22),
- 12) Zakon o zabrani diskriminacije u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 59/09 i 66/16),
- 13) Zakon o ravnopravnosti spolova u BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 16/03 i 102/09),
- 14) Izjava Predsjedništva BiH o opredjeljenju za priključenje BiH NATO programu Partnerstvo za mir i punopravnom članstvu u NATO savezu, broj: 01-011-250-16/05 od 23.02.2005. godine,
- 15) Odluka Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH, broj: 01-011-1110-6/06 od 05.07.2006. godine i odluke njenim izmjenama i dopunama, broj: 01-011-69-61/08 od 17.01.2008. godine, broj: 01-011-618-6/08 od 18.03.2008. godine, broj: 01-011-1828-21/08 od 29.07.2008. godine, broj: 01-50-1-1067-10/12 od 18.04.2012. godine, broj: 01-50-1-3666-41/12 od 12.12.2012. godine, broj: 01-50-1-2919-20/15 od 02.12.2015. godine, broj: 01-50-1-32-17/16 od 12.01.2016. godine i broj: 01-50-1-3427-10/19 od 20.09.2019. godine,
- 16) Odluka Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH, broj: 01-50-1-4629-29/16 od 24.11.2016. godine,
- 17) Odluka Predsjedništva BiH o usvajanju dokumenta „Pregled odbrane” i „Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH“, broj: 01-50-1-4629-30/16 od 24.11.2016. godine,
- 18) Zaključak Predsjedništva BiH o usvajanju Plana implementacije dokumenta „Pregled odbrane” i Akcionog plana implementacije „Plana razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH 2017.-2027.”, broj: 01-50-1-374-1/17 od 01.02.2017. godine,
- 19) Zaključak Predsjedništva BiH o pružanju podrške aktiviranju Akcionog plana za članstvo BiH u NATO, broj: 01-50-1-612-14/17 od 22.02.2017. godine,
- 20) Program reformi BiH 2023 usvojen na 48. vanrednoj sjednici Vijeća ministara BiH, održanoj 19.12.2024. godine,
- 21) Sigurnosna politika BiH, broj: 01-011-142-35-1/06 od 08.02.2006. godine,
- 22) Odbrambena politika BiH, broj: 01-011-2978-51/08 od 26.11.2008. godine,
- 23) Strategija vanjske politike BiH 2018.-2023., broj: 01-50-1-936-27-1/18 od 13.03.2018. godine,
- 24) Strategija protivminskog djelovanja BiH 2018.-2025. („Službeni glasnik BiH”, br.70/19),
- 25) Uputstva Stranama Komandanta EUFOR, Izmjena 25 od 01.06.2008. godine,
- 26) Odluka o godišnjem planiranju rada i načinu praćenja i izvještavanja o radu u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 80/22),
- 27) Odluka o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH“, br. 48/24),
- 28) Koncept i procedure Sistema planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja, broj: 12-16-1-5836/08 od 21.10.2008. godine,
- 29) Politika upravljanja odbrambenim resursima, broj: 12-03-8-6698/08 od 11.12.2008. godine,
- 30) Politika odbrambenog planiranja, broj: 06-03-3-728/09 od 16.01.2009. godine,
- 31) Vojna strategija BiH, odobrena Naredbom ministra odbrane, broj: 06-02-3-1962-1/16 od 26.04.2016. godine,
- 32) Plan implementacije „Pregleda odbrane”, broj: 06-03-8-2436-247/09 od 31.01.2017. godine,
- 33) Akcioni plan implementacije „Plana razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH 2017.-2027.”, broj: 06-03-08-2436-248/09 od 31.01.2017. godine,
- 34) Doktrina Oružanih snaga BiH (odobrena Odlukom ministra odbrane, broj: 06-03-30-2315-4/17 od 13.06.2017. godine),

- 35) Okvirni plan implementacije dokumenta „Program reformi BiH” iz nadležnosti Ministarstva odbrane i Oružanih snaga BiH, broj: 06-14-1-19-19/21 od 03.02.2021. godine,
- 36) Smjernice za odbrambeno planiranje, broj: 06-03-8-904-15/23 od 03.01.2024. godine,
- 37) Srednjoročni plan rada Ministarstva odbrane BiH za period 2024.-2026. godina, broj: 06-03-1-489-27/23 od 08.11.2023. godine,
- 38) Odluka o nastavku provođenja aktivnosti na realizaciji Plana implementacije dokumenta „Pregled odbrane” i Akcionog plana implementacije „Plana razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH 2017.-2027.”, broj: 06-03-8-1630-13/22 od 22.09.2022. godine,
- 39) dokumenti saradnje BiH sa Organizacijom sjevernoatlantskog ugovora (u daljem tekstu: NATO) i u okviru NATO Programa Partnerstvo za mir (u daljem tekstu: NATO/PfP): Prezentacijski dokument (PD), Intenzivirani dijalog sa NATO (ID), Proces planiranja i revizije (u daljem tekstu: PARP), Individualni partnerski program saradnje (u daljem tekstu: IPCP), Individualno prilagođeni partnerski program (u daljem tekstu: ITPP), Prilagođena podrška BiH, Inicijativa Izgradnje odbrambenih kapaciteta (u daljem tekstu: DCB).

POGLAVLJE II. UVOD

Sistem odbrambenog planiranja osigurava transformaciju strateških uputstava državnog rukovodstva u odbrambene planove, programe i druge dokumente i aktivnosti kojima se dodjeljuje i kontroliše upotreba resursa odbrane kako bi institucije odbrane na efikasan način izvršavale zakonske zadatke i obaveze, ispunile državne ciljeve i opredjeljenja iz oblasti odbrane, sigurnosti i vanjske politike, te osigurale stalni razvoj vlastitih odbrambenih sposobnosti.

Strateška uputstva, ciljevi i opredjeljenja državnog rukovodstva u oblasti odbrane utvrđeni su Zakonom o odbrani BiH i dokumentima Predsjedništva BiH - Sigurnosna politika BiH i Odbrambena politika BiH. Navedeni ključni strateški dokumenti se u okviru procesa odbrambenog planiranja razrađuju sljedećim dokumentima: Vojna strategija BiH, Smjernice za odbrambeno planiranje i Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH (integralni dio dokumenta Pregled odbrane). Rezultat procesa odbrambenog planiranja je sveobuhvatan i konzistentan skup normativnih, planskih, konceptualnih, doktrinarnih i drugih dokumenata sistema odbrane.

Proces transformacije strateških uputstava u odbrambene dokumente i aktivnosti ostvaruje se u interakciji Sistema odbrambenog planiranja i Sistema upravljanja odbrambenim resursima. Interakcija ovih sistema osigurava se posredstvom SPPBI čiji rezultat su prijedlog Programa odbrane koji je osnov za definiranje godišnjeg budžeta odbrane, prijedlog Dokumenta okvirnog budžeta (u daljem tekstu: DOB) za period od 3 godine i projekcija budžeta odbrane za period od 5 godina. Uloga Sistema upravljanja odbrambenim resursima u ovom procesu je osiguranje postupaka kojima se na optimalan način usmjerava i kontroliše upotreba raspoloživih resursa institucija odbrane kroz definirani Operativni ciklus Sistema upravljanja odbrambenim resursima.

Uz navedeno, proces odbrambenog planiranja treba biti zasnovan na analizi vojno-političkog okruženja, državnim potrebama i mogućnostima i raspoloživim resursima odbrane. Takođe, u proces odbrambenog planiranja neophodno je uključiti ispunjenje obaveza BiH po osnovu članstva u Organizaciji Ujedinjenih nacija (u daljem tekstu: UN) i Organizaciji za sigurnost i saradnju u Evropi (u daljem tekstu: OSCE), kao i ispunjenje obaveza u okviru integracijskog procesa BiH u NATO i Evropsku uniju (u daljem tekstu: EU).

POGLAVLJE III. SIGURNOSNI, ODBRAMBENI I VOJNO-POLITIČKI ASPEKTI

1. Izazovi, rizici i prijetnje u oblasti sigurnosti i odbrane

U uslovima kompleksnog sigurnosnog okruženja, BiH se u budućnosti može suočiti sa brojnim sigurnosnim izazovima, rizicima i prijetnjama koji se mogu reflektirati u oblasti odbrane. Isti se moraju razmatrati u kontekstu zbivanja na globalnom, regionalnom i unutrašnjem nivou.

Globalni nivo: Sigurnosnu situaciju na globalnom planu karakteriše postojanje više ratnih i kriznih žarišta koji su mogući generator daljih kriza i prijetnja međunarodnom miru i stabilnosti. Od posebnog značaja su ratovi u Ukrajini i na Bliskom istoku, te tenzije u istočnoj Aziji, koji imaju potencijal narušavanja međunarodnih odnosa, primarno između svjetskih vojno-političkih sila. Takođe, odlike savremenih oblika ugrožavanja sigurnosti su nepredvidivost, asimetričnost i transnacionalni karakter. U takvim sigurnosnim okolnostima, pored postojećih oružanih sukoba, najznačajniji sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje na globalnom nivou su: međunarodni terorizam, etnički i religijski ekstremizam i radikalizam, secesionizam, granični nesporazumi, ugrožavanje ljudskih prava, migrantske krize, jačanje vojnih potencijala, nekontrolirana proizvodnja i prodaja oružja, nelegalna trgovina oružjem, proliferacija oružja za masovno uništenje, trgovina ljudima, kriminal u prostoru kompjuterske i informatičke tehnologije i komunikacije (u daljem tekstu: *cyber*), organizirani kriminal, trgovina narkoticima, korupcija, pranje novca, zavisnost o energetske izvorima, ekonomske krize i siromaštvo, širenje zaraznih bolesti, iscrpljivanje prirodnih resursa, degradacija životne sredine, klimatske promjene, prirodne i druge nesreće.

Regionalni nivo: Refleksija globalnih zbivanja neizbježna je na regionalnom planu. Uz već postojeći rat u Ukrajini i problem nedovršenih tranzicijskih procesa koji usporavaju ekonomski i društveni razvoj zemalja regije Jugoistočne Evrope, najznačajniji sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje na regionalnom nivou su: organizirani kriminal i korupcija, korištenje teritorije zemalja regije za tranzit oružja, narkotika, migranata, bijelog roblja i druge nelegalne aktivnosti prema zemljama EU, povratak državljana zemalja regije sa stranih ratišta, migrantska kriza, širenje zaraznih bolesti, degradacija životne sredine, prirodne i druge nesreće.

Unutrašnji nivo: Sigurnosna situacija sa kojom se BiH suočava na unutrašnjem planu, uz neizbježnost refleksije globalnih i regionalnih zbivanja, dominantno je posljedica zaostalih političkih animoziteta koji generiraju dalju ekonomsku, političku i društvenu nestabilnost. Sigurnosnu situaciju u BiH dodatno uslođavaju sporost tranzicijskih procesa ka modernom demokratskom društvu i nepotpuna implementacija Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH. Pored navedenog, najznačajniji sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje sa kojima se BiH suočava na unutrašnjem nivou su: retrogradna djelovanja i nacionalizam, korupcija i organizirani kriminal, ekonomska nerazvijenost i visoka stopa nezaposlenosti, nezaštićenost granica, viškovi naoružanja i municije, nelegalno posjedovanje oružja, kontaminiranost teritorija minama i neeksplozivnim ubojnim sredstvima (u daljem tekstu: NUS), povratak državljana BiH sa stranih ratišta, migrantska kriza, širenje zaraznih bolesti, degradacija životne sredine, prirodne i druge nesreće.

2. Vojno-političko okruženje i procesi

Savremeni sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje za direktnu posljedicu mogu imati širu društvenu, političku, ekonomsku i vojnu nestabilnost. Imajući u vidu da sigurnosni izazovi, rizici i prijetnje nisu dijeljivi državnim granicama, njihovo prevazilaženje nerijetko nadilazi mogućnosti samostalnog djelovanja pojedinačnih aktera, pogotovo malih, ekonomski i vojno limitiranih država. U tom smislu, BiH je u oblasti odbrane opredjeljena za saradnju i aktivno suprotstavljanje sigurnosnim prijetnjama u svim pojavnim oblicima. Takvo opredjeljenje iskazano je kroz učesće Oružanih snaga BiH u operacijama podrške miru, čime BiH daje aktivan doprinos međunarodnim nastojanjima održavanja mira i sigurnosti.

BiH i zemlje regiona opredjeljene su za očuvanje i unapređenje dobrosusjedskih odnosa, jačanje sigurnosti i stabilnosti, ekonomski i opći društveni prosperitet, te s tim u vezi aktivno učestvuju u više regionalnih inicijativa usmjerenih na ostvarenje ovih ciljeva. Sve zemlje regije su pitanje uključenja u EU definirale kao vanjskopolitički cilj. U okviru sistema međunarodne sigurnosti, BiH kontinuirano ispunjava obaveze po osnovu članstva u UN i OSCE.

BiH je izrazila opredjeljenje i provodi aktivnosti na ispunjenju uslova za pristupanje evroatlantskim i evropskim integracijskim procesima. U pogledu evroatlantskog integracijskog procesa, BiH je nastavila kontinuitet podnošenja dokumenta Program reformi BiH u sjedište NATO u skladu sa odlukom Sjevernoatlantskog vijeća NATO (NAC) da od BiH prihvati podnošenje Godišnjeg nacionalnog programa (u daljem tekstu: ANP) u okviru Akcionog plana za članstvo u NATO (u daljem tekstu: MAP). U cilju podrške miru, stabilnosti i reformskim procesima, provode se i aktivnosti u okviru NATO Prilagođene podrške BiH i DCB. U okviru EU integracijskog procesa, nakon što je BiH dodijeljen kandidatski status, Evropska Komisija je dala uslovnu preporuku za otvaranje pregovora za priključenje BiH u EU. U martu 2024. godine, Evropsko vijeće je usvojilo odluku o otvaranju pristupnih pregovora sa BiH. U tom smislu, BiH nastavlja sa ispunjenjem uslova i reformi iz ključnih oblasti od značaja za pristupanje u EU. U okviru ovog procesa, BiH je opredjeljena za prihvatanje mehanizama i ispunjenje ciljeva Zajedničke vanjske i sigurnosne politike EU (u daljem tekstu: CFSP) i Zajedničke sigurnosne i odbrambene politike EU (u daljem tekstu: CSDP).

Vojno-političko okruženje i sigurnosnu situaciju u BiH karakteriše i prisustvo vojnih snaga EU u BiH (u daljem tekstu: EUFOR) u okviru operacije „ALTHEA” sa mandatom podrške vlastima u BiH u izgradnji stabilnog i sigurnog okruženja. S tim u vezi, stvaranje stabilnog i sigurnog okruženja i po sticanju uslova okončanje operacije „ALTHEA” predstavlja važan sigurnosni cilj BiH i pokazatelj državnih sposobnosti BiH za evropske i evroatlantske integracije.

Iako se u trenutnim okolnostima sigurnosnog okruženja ne uočava namjera upotrebe vojne sile protiv suvereniteta i teritorijalnog integriteta BiH, procjene sigurnosnih kretanja ukazuju da BiH može biti suočena sa brojnim asimetričnim izazovima, rizicima i prijetnjama, što nameće potrebu daljeg prilagođavanja i razvoja državnih odbrambenih sposobnosti.

POGLAVLJE IV. CILJEVI I OPREDJELJENJA BIH U OBLASTI ODBRANE

1. Strateški ciljevi i opredjeljenja BiH u oblasti odbrane

Strateški ciljevi i opredjeljenja BiH u oblasti odbrane definirani su Zakonom o odbrani BiH i dokumentima Predsjedništva BiH iz oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike: Sigurnosna politika BiH, Odbrambena politika BiH, Strategija vanjske politike BiH, odluke, izjave i zaključci i drugi dokumenti Predsjedništva BiH.

Zakonom o odbrani BiH utvrđeni su jedinstveni odbrambeni sistem BiH, zadaci i ciljevi razvoja Oružanih snaga BiH, nadležnosti u odbrambenom sistemu, obaveza provedbe aktivnosti za prijem BiH u članstvo NATO i druge oblasti funkcioniranja odbrambenog sistema i institucija odbrane. U skladu sa ovim zakonom, država BiH organizira, razvija i održava vojni kapacitet i spremnost Oružanih snaga BiH sa ciljem:

- osiguranja suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH,
- unapređenja ciljeva vanjske politike BiH,
- ispunjenja međunarodnih obaveza BiH,
- zaštite državljana BiH.

Zakonom o odbrani BiH utvrđeni su sljedeći zadaci Oružanih snaga BiH:

- učesće u operacijama kolektivne sigurnosti, u operacijama za podršku miru i samoodbrani, uključujući i borbu protiv terorizma,
- pružanje vojne odbrane BiH i njenim državljanima u slučaju napada,

- pomoć civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge katastrofe i nesreće,
- protivminski djelovanje u BiH,
- ispunjenje međunarodnih obaveza BiH.

Sigurnosna politika BiH definira sljedeće općesigurnosne ciljeve BiH, te time ciljeve i opredjeljenja u oblasti odbrane kao dijela sigurnosnog sistema BiH:

- zaštita suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH,
- uspostavljanje i razvoj institucija sistema sigurnosti koje će biti sposobne da odgovore na sve rizike i prijetnje osnovnim vrijednostima i interesima BiH,
- razvijanje i učvršćivanje opće sigurnosti i unutarnje stabilnosti BiH,
- provedba Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH,
- aktivno učešće u izgradnji kolektivne sigurnosti putem pristupanja međunarodnim sigurnosnim konvencijama, evropskim i evroatlantskim sigurnosnim strukturama,
- promoviranje aktivne uloge BiH u međunarodnim organizacijama čiji je član, kao i uključivanje u regionalne, evropske i evroatlantske političke, ekonomske, vojne i druge integracione procese i organizacije, a naročito u EU i NATO,
- jačanje civilne komande i kontrole nad Oružanim snagama BiH, parlamentarnog nadzora i transparentnosti u odbrambenim poslovima, u skladu sa standardima razvijenih demokratskih zemalja,
- demokratizacija BiH kroz prihvatanje i primjenu standarda savremenog svijeta, kao i osposobljavanjem i efikasnim funkcioniranjem institucija vlasti na svim nivoima,
- jednakopravnost naroda i građana, poštovanje ljudskih prava i osnovnih sloboda,
- socijalna sigurnost i jednak pristup građana svim socijalnim pravima,
- borba protiv terorizma, organiziranog kriminala, trgovine ljudima i korupcije,
- tranzicija cjelokupnog društva u pravcu izgradnje modernog demokratskog društva zasnovanog na vladavini prava, tržišnoj ekonomiji, ekonomskom i ukupnom prosperitetu,
- unapređenje saradnje i svestranih odnosa sa zemljama regiona Jugoistočne Evrope, a posebno sa susjednim zemljama,
- zaštita čovjekove okoline.

Odbrambena politika BiH definira sljedeća opredjeljenja BiH u oblasti odbrane:

- razvoj sistema odbrane i priuštivih oružanih snaga koji će biti sposobni da izvršavaju zakonom definirane zadatke, da odgovore na sigurnosne prijetnje vojne prirode i koji podržavaju trajni mir, sigurnost, stabilnost i sveukupni društveni razvoj,
- dosljedna provedba Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH,
- poštovanje nepovredivosti granica i rješavanje otvorenih međunarodnih pitanja i kriza konstruktivnim dijalogom, bez prijetnji ili upotrebe sile protiv teritorijalnog integriteta ili političke nezavisnosti bilo koje zemlje,
- uključivanje u evropske i evroatlantske sigurnosne i druge integracione tokove,
- prihvatanje koncepta kolektivne sigurnosti, kao temelja svog dugoročnog odbrambenog opredjeljenja,
- aktivan doprinos kolektivnoj sigurnosti na globalnom planu putem učešća u međunarodnim mirovnim misijama, u skladu sa potrebama međunarodne zajednice i vlastitim ljudskim i materijalno-tehničkim resursima,
- ispunjenje ciljeva NATO/PfP, kao prvom koraku ka punopravnom članstvu i uključivanju svojih oružanih snaga u strukturu NATO,
- postupna integracija u sve strukture EU, uz prihvatanje odredaba i mehanizama iz CFSP i Evropske sigurnosne i odbrambene politike (koja je transformisana u CSDP),
- puna saradnja sa Međunarodnim krivičnim tribunalom za bivšu Jugoslaviju u Hagu, odnosno njegovim pravnim nasljednikom Međunarodnim rezidualnim mehanizmom za krivične sudove,
- demokratska, parlamentarna i civilna kontrola nad oružanim snagama i transparentnost u svim aspektima odbrane,

- ispunjenje obaveza iz Kodeksa ponašanja EU u pogledu izvoza oružja, te poštivanje međunarodnih sporazuma i ugovora o neširenju oružja za masovno uništenje,
- puna implementacija Programa akcije UN za prevenciju, borbu i iskorjenjivanje nelegalne trgovine malim oružjem i lakim naoružanjem (u daljem tekstu: SALW), dokumenta OSCE o SALW, kao i Regionalnog plana implementacije borbe protiv širenja SALW Pakta stabilnosti za Jugoistočnu Evropu.

Ciljevi BiH u oblasti odbrane uključuju ostvarenje državnih ciljeva i opredjeljenja definiranih Strategijom vanjske politike BiH, i to:

- stubovi-strateški pravci djelovanja vanjske politike BiH su: sigurnost i stabilnost; ekonomski prosperitet; zaštita interesa državljana BiH; promocija BiH u svijetu,
- punopravno članstvo BiH u EU i aktivno praćenje CFSP,
- nastavak provođenja aktivnosti u odnosu na NATO u skladu sa Zakonom o odbrani BiH, aktivacija i implementacija MAP,
- maksimalno korištenje svih mehanizama i instrumenata saradnje sa NATO,
- učešće u UN, NATO, EU ili snagama koalicije u misijama podrške miru, uključujući i borbu protiv terorizma,
- Oružane snage BiH će nastojati da dosegnu potreban nivo opremljenosti i interoperabilnosti, kompatibilnosti i sposobnosti za izvršenje zajedničkih i kombinovanih operacija sa partnerima.

Ciljevi i opredjeljenja BiH u oblasti odbrane operacionalizirani su dokumentima Predsjedništva BiH: Pregled odbrane sa njegovim integralnim dijelom Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH 2017.-2027. (u daljem tekstu: Plan razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH) i Program reformi BiH .

Dokumentom Pregled odbrane podržava se ispunjavanje sljedećih ciljeva:

- izrada sveobuhvatne analize trenutnog stanja sistema odbrane BiH,
- definiranje potrebnih sposobnosti Oružanih snaga BiH, u skladu sa ustanovljenim sigurnosnim rizicima i prijetnjama, misijom i zadacima Oružanih snaga BiH i raspoloživim resursima,
- definiranje osnova vizije i dugoročnog plana razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH,
- omogućenje nastavka daljnjeg procesa evroatlantskih integracija (NATO, EU).

U skladu sa istim dokumentom, osnovni cilj modernizacije Oružanih snaga BiH je unapređenje operativnih sposobnosti i plansko dostizanje pune interoperabilnosti i kompatibilnosti sa zemljama članicama NATO, a glavni ciljevi razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH u periodu do 2027. godine su:

- *Ciljevi usmjereni na dostizanje operativnih sposobnosti:*
 1. Opremanje Oružanih snaga BiH sa novim sredstvima,
 2. Unapređenje sistema obuke i školovanja,
 3. Intenzivnije učestvovanje u međunarodnim vojnim operacijama, posebno u operacijama podrške miru,
- *Ciljevi usmjereni na uređenje normativno-pravnog okvira:*
 1. Izrada personalnih i materijalnih formacija komandi i jedinica Oružanih snaga BiH,
 2. Ažuriranje normativno-pravnih regulativa, u skladu sa novim odbrambenim i operativnim konceptom Oružanih snaga BiH,
 3. Uspostavljanje sistema rezerve Oružanih snaga BiH,
- *Ciljevi usmjereni na povećanje efikasnosti Oružanih snaga BiH:*
 1. Prijem i obuka novog vojnog i civilnog personala u Oružane snage BiH,
 2. Razmještaj komandi i jedinica Oružanih snaga BiH na perspektivnim lokacijama i predaja neperspektivnih lokacija civilnim strukturama,
 3. Rješavanje viškova i neperspektivnog naoružanja i vojne opreme.

Dokumentom Program reformi BiH, koji BiH podnosi NATO kako bi implementirala utvrđene reformske ciljeve i zadatke, definirano je da će BiH kroz odbrambeno planiranje:

- stvoriti preduslove da odbrambene institucije i Oružane snage BiH budu sposobne izvršavati zadatke definisane zakonom i podržavati ispunjenje državnih ciljeva u oblasti sigurnosti i odbrane,
- osigurati stalni razvoj njihovih vlastitih odbrambenih sposobnosti koje odgovaraju okruženju i omogućavaju ispunjenje dodijeljenih misija,
- osigurati visok nivo saradnje sa NATO i EU i ispunjenje obaveza BiH u vezi evropskih i evroatlantskih procesa,
- osigurati efikasno planiranje i upravljanje raspoloživim državnim odbrambenim resursima,
- razvijati NATO kompatibilnu strukturu snaga u skladu sa državnim potrebama i sposobnostima,
- osigurati interoperabilnost sa NATO snagama,
- razvijati sposobnosti slanja u misije u inostranstvo, efikasnu komandu i kontrolu i odgovarajuće sposobnosti za podršku operacijama,
- podržati sposobnosti snaga kroz sistem obuke i doktrine za korištenje oružanih snaga,
- razvijati i unapređivati odbrambenu saradnju.

2. Vizija, misija i načela djelovanja institucija odbrane

Vizija, misija i načela djelovanja institucija odbrane proizilaze iz zakonskih nadležnosti, zadataka i obaveza, te iz strateških ciljeva i opredjeljenja BiH u oblasti odbrane.

Vizija institucija odbrane je efikasan odbrambeni sistem BiH, kao sastavni dio sigurnosnog sistema BiH integrisanog u NATO sistem kolektivne odbrane, EU sistem zajedničke sigurnosti i odbrane i UN sistem međunarodne sigurnosti. Efikasan odbrambeni sistem BiH, sa osloncem na operativno spremnim Oružanim snagama BiH, kapacitiran je da izvršava zakonske zadatke i ispuni državne ciljeve iz oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike. Oružane snage BiH su priuštive, dobro opremljene, mobilne snage dobro obučeni i motivirani vojnici, pod vodstvom visoko kvalificiranih oficira i podoficira, podržani stručnim i profesionalnim civilnim kadrom, te interoperabilne i kompatibilne sa snagama NATO.

Misija institucija odbrane je razvoj i održavanje odbrambenog kapaciteta i efikasnog odbrambenog sistema BiH, težišno sposobnih i spremnih Oružanih snaga BiH, radi osiguranja suvereniteta, teritorijalnog integriteta, političke nezavisnosti i međunarodnog subjektiviteta BiH, pružanja vojne odbrane BiH i zaštite državljana BiH, unapređenja ciljeva vanjske politike BiH, ispunjenja međunarodnih obaveza BiH, učešća u operacijama kolektivne sigurnosti, pružanja pomoći civilnim u reagiranju na prirodne i druge nesreće i u protivmiskom djelovanju u BiH, kao i realizacije drugih zadataka i misija dodijeljenih institucijama odbrane.

Vizija i misija institucija obrane podrazumijevaju poduzimanje svih potrebnih administrativnih, organizacijskih, operativnih i drugih aktivnosti usmjerenih na stalni razvoj sposobnosti, spremnosti i uspješno funkcioniranje institucija odbrane. U ispunjenju vizije i misije, kao i izvršenju aktivnosti iz nadležnosti, institucije odbrane djeluju na sljedećim načelima:

- zakonitost (zasnovanost na zakonu i podzakonskim aktima),
- efikasnost (pravovremenost, tačnost i pozitivan rezultat),
- ekonomičnost (najviši učinak uz najmanje troškove),
- priuštivost (usaglašenost mogućnosti i potreba),
- racionalnost (primjerena upotreba raspoloživih resursa),
- kontinuiranost (neprekidnost procesa i djelovanja),
- prilagodljivost (mogućnost djelovanja u promijenjenim okolnostima),
- odgovornost (izvršenje zadataka i ostvarenje ciljeva iz nadležnosti i djelokruga rada),
- transparentnost (uključenost svih aktera u donošenje odluka i dostupnost informacija),
- interoperabilnost i kompatibilnost sa NATO (usaglašenost sa NATO).

Institucije odbrane će u izvršenju aktivnosti iz nadležnosti i djelokruga rada ostvarivati saradnju i koordinaciju sa institucijama vlasti i organima uprave BiH. U tom smislu, posebno je značajno izvršenje obaveza prema Parlamentarnoj skupštini BiH, Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH. Intezivnu saradnju institucije odbrane će ostvarivati sa strukturama NATO, UN, OSCE i EU, posebno sa NATO Štabom u Sarajevu i EUFOR, partnerskim državama i međunarodnim sigurnosnim i odbrambenim organizacijama. U više oblasti saradnja će se ostvarivati sa institucijama i organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, a po potrebi i sa lokalnom zajednicom, akademskom zajednicom i nevladinim sektorom.

3. Ciljevi institucija odbrane BiH

U skladu sa utvrđenim strateškim ciljevima i opredjeljenjima u oblasti odbrane, te vizijom i misijom institucija odbrane, željeno buduće stanje i u tom smislu strateški cilj institucija odbrane u srednjoročnom i dugoročnom periodu je razvijati i održavati vlastite odbrambene sposobnosti, spremnost i kapacitete za efikasno izvršenje zakonskih nadležnosti i zadataka i ispunjenje državnih ciljeva i opredjeljenja u oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike. U tom pogledu, primaran je razvoj Oružanih snaga BiH kao najvažnijeg operativnog dijela odbrambenog sistema BiH.

Stateški cilj institucija odbrane u srednjoročnom i dugoročnom periodu potrebno je ostvarivati kroz realizaciju mjera i aktivnosti u okviru sljedećih prioriteta, odnosno ključnih oblasti i smjerova djelovanja:

1) Razvoj i unapređenje operativnih sposobnosti Oružanih snaga BiH i dostizanje međunarodnih standarda

U okviru ovog prioriteta potrebno je planirati i realizirati budžetski program „Vojna odbrana“ i u okviru istog programske aktivnosti i projekte koji se odnose na:

- obuku i profesionalni razvoj,
- operacije vojne pomoći civilnim organima,
- planiranje i upravljanje resursima,

2) Učešće u operacijama kolektivne sigurnosti

U okviru ovog prioriteta potrebno je planirati i realizirati budžetski program "Operacije kolektivne sigurnosti" i u okviru istog programske aktivnosti i projekte koji se odnose na:

- učešće u NATO operacijama,
- učešće u UN operacijama,
- učešće u EU operacijama,

3) Unapređenje i održanje međunarodne saradnje

U okviru ovog prioriteta potrebno je planirati i realizirati budžetski program "Međunarodna saradnja" i u okviru istog programske aktivnosti i projekte koji se odnose na:

- saradnju sa NATO i EU,
- bilateralnu i multilateralnu saradnju,
- implementaciju međunarodnih obaveza,
- vojno-diplomatsko predstavljanje.

U svrhu dostizanja strateškog cilja i prioriteta institucija odbrane neophodno je realizirati programske aktivnosti vezano za planiranje i upravljanje resursima, kao i druge potrebne programske aktivnosti i projekte. Za blagovremeno planiranje, praćenje i izvršenje budžetskih programa i projekata odgovorni su program menadžeri institucija odbrane.

4. Vojna strategija BiH

Vojna strategija BiH uspostavlja tri državna vojna cilja čije ispunjenje osiguravaju Oružane snage BiH: odbrana BiH i njenih građana, učešće u operacijama podrške miru i pomoć civilnim organima.

Oružane snage BiH će vojne ciljeve dostizati vođeni sljedećim strateškim principima: agilnost, odlučnost i interoperabilnost. Isti naglašavaju sposobnost brzog prilagođavanja nastaloj situaciji, odlučno djelovanje u dostizanju postavljenih ciljeva, te potrebu za interoperabilnosti i kompatibilnosti sa snagama NATO.

Oružane snage BiH će nastaviti provoditi aktivnosti podrške vojnim ciljevima na bazi Doktrine Oružanih snaga BiH i rješenjima putem kojih su povezani oblici operacija Oružanih snaga BiH, elementi borbene moći i koncept komandovanja i kontrole. Doktrina Oružanih snaga BiH je povezana sa Sigurnosnom politikom BiH, Odbrambenom politikom BiH i Vojnom strategijom BiH, te predstavlja temeljnu vezu sa NATO standardizacijom i interoperabilnošću.

Dostizanje vojnih ciljeva zahtijeva:

- aktivno učešće Oružanih snaga BiH u operacijama podrške miru,
- spremnost na samoodbranu,
- realizaciju odbrambenih aktivnosti u zemlji u saradnji sa ostalim elementima sistema sigurnosti,
- stalno promoviranje sigurnosti u regionu,
- odvratanje od moguće agresije profesionalnošću i spremnošću Oružanih snaga BiH,
- stvaranje uslova za efikasno izvršenje dodijeljenih zadataka i misija.

Razvoj Oružanih snaga BiH mora osigurati dostizanje potrebnih sposobnosti, a isti će se između ostalog ogledati u sljedećem:

- naglasak na razvoju posebnih sposobnosti - uništenje NUS i odlaganje ubojitih eksplozivnih sredstava (u daljem tekstu: NUS/EOD), deminiranje uz dalji razvoj Centra za protivminski djelovanje i uništavanje NUS/EOD (u daljem tekstu: Centar za PMDiUNUS/EOD) s ciljem da isti preraste u regionalni, Vojna policija, transportni kapaciteti helikopterskih jedinica,
- poboljšanje mobilnosti snaga kroz opremanje potrebnim sredstvima, u kratkoročnom razdoblju za snage u operacijama podrške miru, potom za snage dostupne za NATO vođene operacije i u konačnici za Oružane snage BiH u cjelini,
- nadogradnja sistema komandovanja i kontrole u cilju razvoja kompletnog sistema komandovanja, kontrole, komunikacija i kompjutera (u daljem tekstu: C4) kroz osiguranje moderne opreme i softverskih aplikacija za C4 te prilagođavanje procedurama C4 u skladu sa NATO zahtjevima,
- uvođenje novih tehnologija i prilagođavanje doktrine istim,
- poboljšanje sistema obuke jedinica,
- učenje stranih jezika, sa težištem na engleskom jeziku.

Zahtjevi vezani za snage, koji predstavljaju najviši prioritet NATO i u skladu sa kojima Oružane snage BiH trebaju usmjeravati svoj razvoj, su:

- unapređenje interoperabilnosti Oružanih snaga BiH sa NATO snagama kroz implementaciju Partnerskih ciljeva saradnje (u daljem tekstu: PG) BiH i NATO,
- obuka u cilju dostizanja borbene spremnosti i održivosti snaga za upućivanje u operacije podrške miru i operacije kolektivne sigurnosti,
- osiguranje određenog procenta snaga sa visokim stepenom spremnosti,
- razvoj sposobnosti za suprotstavljanje asimetričnim prijetnjama,
- razvoj modernog i superiornog sistema upravljanja informacijama,
- sposobnost zajedničkog djelovanja kroz primjenu različitih NATO instrumenata u rješavanju kriza i sposobnost koordinacije sa drugim akterima,

- poboljšanje sistema logistike u svakodnevnoj podršci snagama u zemlji i posebno u podršci snagama u operacijama izvan zemlje,
- formiranje i razvoj rezerve i njena potpuna integracija u Oružane snage BiH sa jasno definiranim parametrima i završenim opremanjem i obukom,
- transformacija Oružanih snaga BiH, u skladu sa NATO zahtjevima za snage.

POGLAVLJE V. PRAVCI RAZVOJA I PRIORITETNE ODBRAMBENE AKTIVNOSTI

U svrhu izvršenja zakonskih nadležnosti i zadataka, ispunjenja utvrđenih ciljeva i opredjeljenja i osiguranja razvoja odbrambenih sposobnosti i spremnosti, institucije odbrane će prioritarno planirati i izvršavati mjere i aktivnosti prema sljedećim strateškim pravcima razvoja, uz odgovarajuću alokaciju sredstava iz budžeta odbrane u skladu sa budžetskim ograničenjima:

Obrana BiH

U cilju postizanja sposobnosti i spremnosti za realizaciju utvrđenih ciljeva i zadatka odbrane države, sa najvećim značajem i prioritetom, osigurati:

- stalni razvoj, modernizaciju i održavanje odbrambenih kapaciteta, sposobnosti i spremnosti,
- dostizanje najvišeg stepena borbene spremnosti i obučenosn Oružanih snaga BiH,
- realizaciju aktivnosti iz oblasti veličine, strukture i lokacija Oružanih snaga BiH,
- procjenu vojno-političkog okruženja i razvoj doktrinarnih i ostalih dokumenata Oružanih snaga BiH, uključujući izradu Plana odbrane BiH i planova za nepredviđene oklonosti,
- razvoj sposobnosti i kapaciteta za nadzor i zaštitu zračnog prostora i za protivračnu odbranu, uključujući nabavku bespilotnih letjelica, sistema za protivdronsku borbu i elektronsko ratovanje, implementaciju projekata Razmjena podataka o situaciji u zračnom prostoru (ASDE) i Upravljanje zračnim prostorom (ASM), te saradnju sa domaćim, NATO i EU strukturama za podršku zrakoplovstvu,
- uređenje pukovskog sistema Oružanih snaga BiH,
- uvođenje i integraciju rezervnog sastava u strukturu Oružanih snaga BiH,
- razvoj sposobnosti i kapaciteta za C4, *cyber* odbranu, sigurnost C4 komunikacija te upravljanje informacijama i elektromagnetnim spektrom u institucijama odbrane,
- razvoj sposobnosti i kapaciteta za hemijsko-biološko-radiološko-nuklearnu odbranu (u daljem tekstu: HBRN),
- profesionalni razvoj, unapređenje odgovornosti i kompetencija i upravljanje karijerom i ljudskim potencijalom institucija odbrane,
- unapređenje sistema školovanja, obuke i stručno-specijalističkog usavršavanja,
- razvoj efikasnog sistema popune institucija odbrane i kvalitetne zamjene personala, posebno deficitarnih specijalnosti, kroz unapređenje procedura i kapaciteta za prijem, obuku, edukaciju i vođenje kroz karijeru, unapređenje sistema zadržavanja u službi i jačanje kapaciteta centara za regrutovanje i tranziciju,
- jačanje integriteta, smanjenje rizika i borbu protiv korupcije, primjenu principa transparentnosti i odgovornosti, te identifikovanje i uklanjanje okolnosti koje štete moralu, djelotvornosti i ugledu institucija odbrane,
- efikasnu vojno-obavještajnu podršku Oružanim snagama BiH i stavljanje u funkciju Sistema za obavještajni rad, nadgledanje, određivanje ciljeva i izviđanje (ISTAR),
- unapređenje funkcionisanja Operativnog centra za komandovanje i kontrolu u institucijama odbrane BiH (OCK2IO),
- unapređenje mjera sigurnosti i zaštite pripadnika i imovine institucija odbrane.

Funkcionalne i operativne aktivnosti

U cilju efikasnog funkcionisanja institucija odbrane, kroz aktivnosti glavnih i operativnih funkcionalnih sistema odbrane, osigurati:

- zakonito, efikasno i transparentno izvršenje zadataka iz nadležnosti i djelokruga rada,

- uspostavljanje odbrambenih funkcija i realizaciju funkcionalnih i operativnih prioriteta,
- podršku razvoju odbrambenih kapaciteta i provođenju reformskih aktivnosti,
- podršku izvršenju zadataka, obuke, operacija i modernizacije Oružanih snaga BiH,
- izvještavanje nadležnih institucija BiH o stanju i aktivnostima u oblasti odbrane,
- ažuriranje i izradu novih zakonskih rješenja i drugih dokumenata u oblasti odbrane,
- podršku evropskim i evroatlantskim integracijskim procesima BiH,
- provođenje aktivnosti interresorne i međunarodne saradnje iz oblasti sigurnosti i odbrane,
- regulisanje pitanja iz oblasti radno-pravnog statusa, osiguranja, zdravstvene zaštite i standarda života i rada,
- implementaciju programa tranzicije, zbrinjavanja personala i zaštite mentalnog zdravlja,
- komuniciranje sa javnošću, medijsku prezentaciju i afirmaciju odbrambenog sistema,
- izvršenje interne revizije i implementaciju planova po izvještaju eksterne revizije,
- funkcionisanje sistema interne kontrole i upravljanja rizicima,
- izvršenje administrativnih, pravnih, općih i zajedničkih poslova i reforme javne uprave,
- ostvarenje vjerskih sloboda i organiziranje vjerskog života,
- integraciju, uključenost i integritet ravnopravnosti spolova u institucijama odbrane,
- ispunjenje strateških ciljeva iz oblasti ljudske sigurnosti.

Reformske aktivnosti

U cilju daljeg razvoja sposobnosti i unapređenja funkcioniranja institucija odbrane, težišno u cilju unapređenja operativnih sposobnosti i spremnosti Oružanih snaga BiH, osigurati:

- unapređenje implementacije i nastavak reformskih aktivnosti u skladu sa dokumentom Pregled odbrane sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH i dokumentom Program reformi BiH,
- implementaciju Odluke Predsjedništva BiH o veličini, strukturi i lokacijama Oružanih snaga BiH od 24.11.2016. godine,
- razmještaj komandi i jedinica Oružanih snaga BiH na perspektivne lokacije, uknjiženje istih na BiH i diskolaciju na iste materijalno-tehničkih sredstava (u daljem tekstu: MTS),
- izradu Plana razvoja perspektivnih lokacija, objekata i infrastrukture u Ministarstvu odbrane BiH i Oružanim snagama BiH,
- izradu i ažuriranje knjiga formacija Oružanih snaga BiH
- modernizaciju Oružanih snaga BiH i nastavak dostizanja interoperabilnosti i kompatibilnosti sa oružanim snagama zemalja članica NATO,
- implementacija projekta i opremanje u skladu sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH, pri čemu u uslovima ograničenog finansiranja težište dati na nabavku sredstava transporta (helikopteri, motorna vozila, lako oklopno vozilo pješadije-točkaši), opreme za deklarirane jedinice, opreme za borbu protiv terorizma i za pomoć civilnim strukturama vlasti, protivoklopnih sredstava, sredstava zračnog osmatranja i javljanja, te inženjerskih sredstva,
- izvršenje analize Pregleda odbrane i Plana razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH i u skladu sa rezultatima analize izvršenje njihovog ažuriranja, uključujući i prijedloge prema nadležnim institucijama BiH i međunarodnim partnerima,
- standardizaciju i unifikaciju naoružanja i vojne opreme, te operativnih i administrativnih procedura u skladu sa NATO standardima i praksom,
- provođenje reformskih aktivnosti u saradnji sa NATO,
- implementaciju aktivnosti u okviru DCB i Evropskog fonda,
- analizu misija Oružanih snaga BiH i kapaciteta za njihovu implementaciju, te analizu dostizanja zahtijevanih sposobnosti Oružanih snaga BiH,
- dodatno finansiranje za realizaciju reformskih aktivnosti prema utvrđenim prioritetima i dinamici, uključujući izradu i odobravanje projekata kapitalnih ulaganja u oblasti odbrane.

NATO i EU

U svrhu ostvarenja strateškog cilja punopravnog članstva BiH u NATO i EU, osigurati:

- izvršenje svih aktivnosti u okviru NATO integracijskog procesa BiH u skladu sa zakonom, strateškim dokumentima BiH, dokumentima dostavljenim NATO i preuzetim obavezama,
- dostizanje NATO interoperabilnosti, kompatibilnosti, standarda i uobičajene prakse,
- izradu i implementaciju PARP i PG,
- implementaciju i učešće u izradi dokumenta Program reformi BiH,
- učešće u NATO programima i inicijativama: DCB, IPCP, ITTP, Prilagođena podrška BiH, Proces ubrzane zračne mobilnosti (RAM), Nauka za mir i sigurnost (SPS), Izgradnja integriteta (BI), Unapređenje edukacije u odbrambenom sektoru (DEEP), Inicijativa za interoperabilnost partnerstva (PII), Program vojne obuke i vježbi (MTEP), Meni za partnersku saradnju (PCM), te u drugim programima i oblicima jačanja odnosa sa NATO,
- participaciju u NATO strukturama, NATO/PfP obuci i vježbama, te koordinaciju u pripremama i izvođenju NATO/PfP aktivnosti u BiH,
- saradnju u pripremi i učešću deklariranih jedinica Oružanih snaga BiH u NATO i EU vođenim operacijama i misijama, te deklarisanje novih jedinica u bazen snaga,
- saradnju sa Evroatlantskim centrom za koordinaciju odgovora na katastrofe (EADRCC),
- izvršenje poslova i pružanje doprinosa institucijama BiH u oblasti NATO i EU integracijskog procesa BiH,
- podršku aktivnostima EUFOR i pomoć u prenosu nadležnosti sa EUFOR na institucije BiH,
- saradnju sa EUFOR u oblasti obuke i vježbi Oružanih snaga BiH, rješavanja viškova i upravljanja zalihama naoružanja, municije i minsko-eksplozivnih sredstva (u daljem tekstu: NMiMES), deminiranja i u drugim oblastima,
- ispunjenje ciljeva, prihvatanje mehanizama i realizaciju aktivnosti iz oblasti CFSP i CSDP, te stalnu saradnju sa EU o sigurnosnim i odbrambenim pitanjima.

Operacije i obuka

U cilju uspješnog izvođenja operacija Oružanih snaga BiH, efikasne obuke kao preduslova uspješnih operacija i jačanja kompetentnosti za izvršenje zakonskih zadataka, osigurati:

- razvoj i unapređenje sposobnosti za razmjesticost Oružanih snaga BiH, efikasnu komandu i kontrolu i odgovarajuće kapacitete za podršku operacijama,
- stalni razvoj sistema upravljanja obukom kroz jačanje institucionalnih kapaciteta Oružanih snaga BiH za obuku, vježbe i evaluaciju komandi i jedinica,
- definiranje Glavnog plana obuke, kao i drugih potrebnih planova obuke, te nastavak individualne i kolektivne obuke u skladu sa NATO standardima,
- ocjenjivanje u skladu sa Konceptom operativnih sposobnosti (u daljem tekstu: OCC E&F),
- izradu dokumenata iz oblasti operacija i obuke prema zahtjevima NATO interoperabilnosti,
- praćenje i održavanje borbene spremnosti Oružanih snaga BiH i dostizanje pune operativne sposobnosti jedinica Oružanih snaga BiH u skladu sa NATO standardima,
- izvođenje vježbi komandi i jedinica, uključujući učešće u zajedničkim vojnim vježbama sa snagama NATO, EU, EUFOR i partnerskim zemaljama,
- učešće u međunarodnim vježbama, uključujući ulogu zemlje domaćina,
- izvođenje složenih sadržaja kolektivne obuke komandi i jedinica podižući nivo i standarde,
- profesionalni razvoj, školovanje i stručno-specijalističko usavršavanje, uključujući obuku i razvoj oficira, podoficira, vojnika i kadra deficitarnih specijalnosti i profila (pilotski i zrakoplovno-tehnički kadar, kadar logističke specijalnosti, demineri, doktori, veterinari, instruktori stranih jezika i dr.),

- osposobljavanje za protivminsko djelovanje u BiH i uništavanje NUS/EOD, uz angažovanje Centra za PMDiUNUS/EOD i povećanje vidljivosti istog kroz intenziviranje međunarodne saradnje i osiguranje akreditacija za centar i obuke u skladu sa NATO i UN standardima,
- razvoj sposobnosti i kapaciteta za pružanje vojne pomoći civilnim organima u reagiranju na prirodne i druge nesreće, izvođenje medicinske evakuacije (u daljem tekstu: MEDEVAC) zračnim putem, aktivnosti traganja i spašavanja (u daljem tekstu: SAR) i za druge aktivnosti,
- razvoj sposobnosti za učešće u upravljanju krizama i planiranju za vanredne situacije imajući u vidu aktuelnu praksu UN, NATO i EU u oblasti upravljanja krizama,
- definiranje potreba za međunarodno sponzorisanom obukom,
- obuku pripadnika institucija odbrane iz etike, profesionalizma, izgradnje integriteta i borbe protiv korupcije, standarda, prava i obaveza ponašanja lica u odbrambenom sektoru,
- intenziviranje učenja stranih jezika, težišno engleskog, obuku u korištenju informacionih tehnologija i obuku specijalista za odnose sa javnošću,
- razvoj i unapređenje posebnih sposobnosti za učešće u UN, NATO i EU operacijama,
- ispunjenje PG u okviru PARP usmjerenih na operacije i obuku,
- pripremu i preduputnu obuku u cilju razvoja sposobnosti za učešće u operacijama podrške miru, operacijama kolektivne sigurnosti i drugim aktivnostima u inostranstvu,
- analizu obučenosti i spremnosti deklariranih i sagledavanje mogućnosti za deklariranjem novih jedinica/sposobnosti po OCC E&F, uključujući Samoocjenjivanje na nivou 1 (SEL-1) ukoliko nadležne institucije BiH donesu odluku o deklarisanju novih jedinica/sposobnosti.

Pomoć civilnim organima i civilno-vojna saradnja

U cilju pružanja pomoći civilnim organima vlasti u izgradnji stabilnog i sigurnog okruženja, kao i u drugim aktivnostima u skladu sa zakonom, osigurati:

- pomoć Oružanih snaga BiH u reagiranju na prirodne i druge nesreće, uključujući pomoć u MEDEVAC, SAR, deminiranju i NUS/EOD i borbi protiv terorizma,
- razvoj sposobnosti i spremnosti Oružanih snaga BiH za odgovor na civilne krizne situacije,
- unapređenje sistema koordinacije, vojnih aspekata upravljanja kriznim situacijama i civilne podrške vojnim operacijama,
- jačanje saradnje sa Ministarstvom sigurnosti BiH vezano za koordinaciju aktivnosti u nesrećama, uključujući korištenje Sistema komandovanja incidentima sljedeće generacije (NICS), opremanje potrebnim MTS za korištenje NICS sistema i saradnju sa EADRCC,
- definiranje sredstava Oružanih snaga BiH za pružanje pomoći civilnim organima,
- unapređenje doprinosa Oružanih snaga BiH u protivmiskim akcijama u BiH i unapređenje obuke i saradnje u humanitarnom deminiranju, posebno na regionalnom nivou,
- razmatranje mogućnosti kontroliranog stavljanja na raspolaganje odgovarajućih resursa i kapaciteta Oružanih snaga za potrebe civilnih organa u skladu sa zakonom,
- implementaciju obaveza institucija odbrane iz Strategije BiH za prevenciju i borbu protiv terorizma i Strategije za kontrolu SALW u BiH, sa pripadajućim Akcionim planovima.

Operacije kolektivne sigurnosti

U cilju nastavka doprinosa međunarodnoj sigurnosti, afirmacije Oružanih snaga BiH kao instrumenta vanjske politike BiH i izgradnje vlastitih sposobnosti, osigurati:

- nastavak odobrenog učešća Oružanih snaga BiH u EU Misiji obuke u Centralnoafričkoj Republici (EUTM RCA),
- razmatranje mogućnosti, pripremu i učešće opremljenih i obučenih pripadnika/jedinica Oružanih snaga BiH u drugim odobrenim UN, NATO i EU operacijama i misijama.

- samoodrživost kontingenata Oružanih snaga BiH u operacijama i misijama u inostranstvu,
- implementaciju UN Sistema spremnosti za sposobnosti održavanja mira (UN PCRS) u cilju deklarisanja sposobnosti i pravovremenog planiranja, odobrenja i upućivanja pripadnika/jedinica Oružanih snaga BiH u UN operacije i misije,
- stvaranje uslova za upućivanje personala/jedinica Oružanih snaga BiH u zone operacija u inostranstvu do 2028. godine, u smislu da 40% personala od ukupnog broja koji se upućuje u operacije kroz implementaciju koncepta interoperabilnosti bude u skladu sa propisanim standardima i opremljeno u skladu sa definisanim planovima,
- obuku, opremanje i angažovanje Bataljonske grupe lake pješadije (u daljem tekstu: INF-L-BNG) u vježbama unutar i van BiH s ciljem održavanja statusa "COMBAT READY", uključujući reocjenjivanje INF-L-BNG na OCC E&F - NATO ocjenjivanje nivou 2 (u daljem tekstu: NEL-2), te uslove da INF-L-BNG po potrebi i odluci nadležnih institucija BiH bude angažovana iz OCC E&F bazena snaga u zone operacija u inostranstvu,
- obuku, opremanje i angažovanje deklarisanih jedinica voda Vojne policije i voda EOD u vježbama unutar i van BiH s ciljem održavanja statusa "COMBAT READY", uključujući njihovo reocjenjivanje na nivou NEL-2, te uslove da se iste po potrebi i odluci nadležnih institucija BiH angažuju iz OCC E&F bazena snaga u zone operacija u inostranstvu, eventualno u NATO Snage za odgovor (NRF). U 2026. godini planirati evaluaciju deklarisanih jedinica iz OCC E&F bazena na nivou NEL-2.

Međunarodna saradnja i međunarodne obaveze

U svrhu unapređenja ciljeva vanjske politike BiH, izgradnje i jačanja sposobnosti i kapaciteta Oružanih snaga BiH, ispunjavanja međunarodnih obaveza iz oblasti odbrane i afirmacije Oružanih snaga BiH kao instrumenta vanjske državne politike, osigurati:

- održavanje i proširenje vojno-diplomatskog i vojnog predstavljanja BiH u međunarodnim sigurnosnim i odbrambenim organizacijama i drugim državama,
- ispunjenje međunarodnih obaveza BiH iz oblasti odbrane u skladu sa relevantnim dokumentima UN i OSCE i obavezama u okviru NATO i EU integracijskog procesa BiH,
- intenziviranje međunarodne vojne saradnje u oblasti obuke i obrazovanja, učešće Oružanih snaga BiH u međunarodnim i vojnim vježbama u inostranstvu, te realizaciju međunarodnih vojnih vježbi i obuke u BiH koristeći kapacitete Centra za obuku za operacije podrške miru (PSOTC) i druge kapacitete Oružanih snaga BiH i odbrambenih organizacija i struktura,
- učešće u inicijativama Američko-jadranska povelja (A-5), Inicijativa ministara odbrane zemalja Jugoistočne Evrope (SEDM), Konferencija načelnika generalštabova balkanskih zemalja (B-9), Regionalni centar za verifikaciju i pomoć u provođenju kontrole naoružanja (RACVIAC), Centralno-evropska odbrambena saradnja (CEDC), kao i učešće u drugim inicijativama i forumima,
- usmjeravanje zahtjeva prema partnerskim stranama na prenos znanja i iskustva u cilju ovladavanjem nedovoljno razvijenim i nerazvijenim sposobnostima Oružanih snaga BiH,
- provođenje inspeksijskog režima, režima provjere i posmatračkih letova u skladu sa Sporazumom o subregionalnoj kontroli naoružanja, Bečkim dokumentom 2011 i Ugovorom o otvorenom nebu,
- provođenje obaveza iz oblasti kontrole naoružanja, mjera za izgradnju povjerenja i sigurnosti i spriječavanja širenja oružja za masovno uništavanje,
- razmatranje pomoći i donacija u okviru bilateralne i multilateralne saradnje i predlaganje prihvatanja ponuda prema prioritetima institucija odbrane,
- osnaživanje saradnje u oblasti jačanja integriteta, prevencije i borbe protiv korupcije,
- jačanje saradnje sa međunarodnim sigurnosnim i odbrambenim organizacijama i sa partnerskim državama, posebno sa susjednim i zemljama regije, te jačanje učešća u radu vojnih multinacionalnih štabova i međunarodnih struktura kolektivne odbrane.

Logistika

U cilju omogućavanja redovnog funkcionisanja institucija odbrane, kroz održivo upravljanje logistikom i nastavak razvoja sistema logističke podrške, osigurati:

- neprekidnost funkcionisanja opće logističke podrške, planiranja logističkih potreba i dodjele potrebnih resursa komandama i jedinicama Oružanih snaga BiH,
- poboljšanje sistema upravljanja zalihama i lancem snabdijevanja pravovremenim izvještavanjem, planiranjem popune MTS i stavljanjem u funkciju vlastitih kapaciteta,
- održavanje i remont borbene, neborbene i vazduhoplovne tehnike i poboljšanje sistema održavanja MTS, te razvoj i unapređenje radioničkih kapaciteta,
- tekuće i investiciono održavanje objekata i infrastrukture,
- pravovremenu izradu Plana javnih nabavki (u daljem tekstu: PJN) i prateće dokumentacije, pravovremeno pokretanje i potpunu realizaciju nabavki u skladu sa PJN i njegovim izmjenama,
- unapređenje sistema javnih nabavki i ugovaranja, kontinuiranu analizu i po potrebi izmjene PJN,
- prioritetne nabavke nedostajućih sredstava i nabavke koje se odnose na kapitalne izdatke,
- decentralizaciju funkcije nabavki,
- angažovanje taktičko-tehničkih nosioca u procesu planiranja, a posebno u nabavci: sredstava za popunu borbenih kompleta, individualne i specijalističke opreme, te usluga održavanja kompleksnih sistema tehnike, MTS, infrastrukture i objekata,
- implementaciju projekta za unapređenje izvršenja PJN: modul planiranja logističkih potreba, modul nabavke i ugovaranja, Logistički informacijski sistem (LogIS) i drugi projekti,
- modernizaciju Oružanih snaga BiH, završavanje i nabavku naoružanja, vojne opreme i MTS u skladu sa Planom razvoja i modernizacije Oružanih snaga BiH i zahtjevima NATO,
- implementaciju projekata nabavke: novih i unapređenja operativnosti postojećih motornih vozila; novih i modernizacije, remonta i održavanja postojećih helikoptera; sistema i opreme za C4; sistema i opreme za nadzor i zaštitu zračnog prostora; te opreme i sredstava za traganje i spašavanje, HBRN, deminiranje i NUS/EOD, medicinsku podršku i MEDEVAC,
- infrastrukturno i drugo uređenje i diskolaciju MTS na perspektivne lokacije,
- predaju neperspektivnih lokacija civilnim strukturama,
- rješavanje viškova NMiMES, te viškova i neperspektivne vojne opreme i imovine,
- implementaciju Studije razvoja perspektivnih lokacija u skladu sa novom organizacijom i razmještajem Oružanih snaga BiH,
- implementaciju Plana razvoja, modernizacije i upravljanja infrastrukturom, te razvoj infrastrukturnih standarda i projekata,
- uspostavljanje strateških, operativnih i taktičkih rezervi institucija odbrane,
- izradu liste roba, usluga i radova koji su izuzeti iz Zakona o javnim nabavkama,
- unapređenje kontrole kvaliteta roba, usluga i radova za potrebe institucija odbrane,
- unapređenje sigurnosti skladištenja NMiMES u skladu sa NATO standardima,
- unapređenje medicinske podrške i sanitetsko-veterinarske zaštite u Oružanim snagama BiH i učesće u Balkanskim medicinskim snagama (BMTF),
- unapređenje Sistema stručno-specijalističke obuke iz oblasti logističkih funkcionalnih dužnosti,
- unapređenje kapaciteta iz oblasti protivpožarne zaštite, zaštite na radu i zaštite okoline,
- razvoj NATO sistema standardizacije, kodifikacije i kontrole kvaliteta, te kodifikacija i dodjela nacionalnog nomenklaturnog broja MTS,
- definiranje potreba međunarodne pomoći prema prioritetima institucija odbrane, posebno kroz programe pomoći Sjedinjenih Američkih Država Inostrana vojna prodaja (FMS), DCB i Evropski mirovni fond (EPF).

Finansije i budžet

U cilju dostizanja adekvatnog, pravovremenog i stabilnog finansiranja institucija odbrane, a imajući u vidu ograničenja u dodjeli budžetskih sredstava za potrebe odbrane, osigurati:

- prilagođavanje budžeta odbrane raspoloživim sredstvima ravnajući se fiskalnim ograničenjima i mogućnostima, te kreiranje finansiranja odbrane na duži period,
- izvršenje odobrenog budžeta odbrane prema planiranoj dinamici, izradu potrebnih operativnih planova i programsko praćenje izvršenja budžeta,
- blagovremenu pripremu programa finansiranja, razvijanje trogodišnjeg okvira rashoda i izradu budžetskog zahtjeva, uključujući finansijsku transparentnosti u oblasti odbrane,
- uspostavljanje liste prioriteta finansiranja u skladu sa programskim prioritetima, međunarodnim obavezama BiH iz oblasti odbrane i NATO integracijskim procesom BiH,
- stabilno budžetiranje kroz SPPBI i pouzdanu finansijsku procjenu za period od pet godina,
- postepeno povećanje budžeta odbrane u skladu sa rastom bruto društvenog proizvoda (u daljem tekstu: BDP) i dostizanje željenog cilja izdvajanja za odbranu u iznosu od 2% BDP,
- dostizanje sljedeće orjentacione strukture budžeta odbrane za 2026. godinu: personalni troškovi 80%, operativni troškovi 15%, razvojni projekti, opremanje i modernizacija 5%,
- postepeno smanjenje udjela personalnih troškova u budžetu odbrane na godišnjem nivou za 3,5% - 4,5% i proporcionalno povećanje udjela sredstava u strukturi budžeta odbrane za operativne troškove, razvojne projekte, opremanje i modernizaciju,
- dostizanje sljedeće orjentacione strukture budžeta odbrane u periodu do 2028. godine: personalni troškovi 70%; operativni troškovi 20%; razvojni projekti, opremanje i modernizacija 10%,
- dostizanje željenog cilja strukture budžeta odbrane: oko 65% za personalne troškove, oko 20% za operativne troškove i oko 15% za razvojne projekte, opremanje i modernizaciju,
- provedbu odobrenih i izradu novih višegodišnjih projekata kapitalnih ulaganja u oblasti odbrane i osiguranje potrebnih finansijskih sredstava za njihovu realizaciju, uključujući mogućnost korištenja donacija i neutrošenih bužetskih sredstava za ovu namjenu,
- kontinuirano praćenje stepena realizacije budžeta i prijedlaganje usmjeravanja eventualno neutrošenih sredstava u višegodišnje projekte,
- izradu i implementaciju dokumenata iz oblasti materijalno-finansijskog poslovanja i dalji razvoj Sistema upravljanja odbrambenim resursima.

Odbrambeno planiranje

U cilju realizacije i unapređenja Sistema odbrambenog planiranja, osigurati:

- ažuriranje postojećih i izradu novih dokumenata Sistema odbrambenog planiranja usmjerenih na razvoj odbrambenih sposobnosti i spremnosti institucija odbrane,
- izradu Srednjoročnog plana rada Ministarstva odbrane BiH, Programa rada Ministarstva odbrane BiH, Izvještaja o radu Ministarstva odbrane BiH, planova i izvještaja Oružanih snaga BiH i drugih plansko-izvještajnih dokumenata institucija odbrane, uključujući praćenje i izvještavanje o njihovoj implementacije s ciljem osiguranja osnove za kvalitetno upravljanje razvojem institucija odbrane,
- kontinuiranu implementaciju, praćenje i reviziju sadržaja dokumenata i programsko-planskih aktivnosti,
- integraciju PARP procjene u Sistem odbrambenog planiranja kao mehanizma za izradu i ažuriranje sistemskih dokumenata,
- dalji razvoj SPPBI sa ciljem dostizanja funkcionalnog NATO kompatibilnog procesa odbrambenog planiranja,
- transparentno planiranje i budžetiranje odbrane i adekvatnu koordinaciju između institucija BiH uključenih u proces planiranja,
- unapređenje kratkoročnog i srednjoročnog strateškog planiranja u cilju jačanja kapaciteta odbrambenih institucija u oblasti upravljanja finansijama i povezivanja faze planiranja i programiranja u SPPBI.

POGLAVLJE VI. PRIORITETI FINANSIRANJA

Projekcije i trendovi u okviru DOB ne predviđaju povoljniju strukturu budžeta odbrane u narednom trogodišnjem periodu. U najpovoljnijem odnosu, udio troškova u strukturi budžeta odbrane za 2026. godinu bit će oko 80% za personalne troškove, 15% za operativne troškove i 5% za razvojne projekte, opremanje i modernizaciju. U takvim nepovoljnim finansijskim okolnostima, prilikom izrade godišnjeg budžeta odbrane potrebno je osigurati sljedeću orjencionu strukturu finansiranja budžetskih programa:

- „Vojna odbrana” oko 96,5% (od čega oko 5% za administraciju),
- „Operacije kolektivne sigurnosti” oko 2 %,
- „Međunarodna saradnja” oko 1,5%.

Imajući u vidu navedena finansijska ograničenja, proces odbrambenog planiranja treba biti usmjeren na ključne prioritete te je prilikom planiranja mjera i aktivnosti i troškova za njihovu realizaciju neophodno finansijske troškove klasificirati prema sljedećim prioritetima:

- *prioritet 1. obavezni troškovi*, koji moraju biti obavezno i u cjelosti planirani i budžetski podržani radi osiguranja osnovnog funkcioniranja institucija odbrane (plaće, doprinosi i naknade, izmirenje fiksnih i režijskih troškova i usluga, osnovno i prioritarno snabdijevanje opremanje i održavanje, izvršenje zakonskih zadataka i obuka Oružanih snaga BiH i drugi obavezni troškovi),
- *prioritet 2. funkcionalni troškovi*, koje je potrebno obavezno budžetski planirati radi osiguranja potpunog funkcioniranja institucija odbrane pri čemu njihova realizacija zavisi od odobrenog budžeta odbrane (opremanje Oružanih snaga BiH modernom opremom, tehnikom i MTS, znavljanje, održavanje i unapređenje opreme, tehnike i MTS, školovanje i usavršavanje, tranzicija i zbrinjavanje i zaštita mentalnog zdravlja personala, razvoj novih sposobnosti i podizanje nivoa spremnosti Oružanih snaga BiH, pomoć civilnim organima, međunarodna saradnja, rješavanje viškova NMiMES, opreme i MTS, konsolidacija lokacija Oružanih snaga BiH i drugi funkcionalni troškovi),
- *prioritet 3. razvojni troškovi*, koje je potrebno obavezno planirati kroz višegodišnje razvojne projekte u oblasti odbrane radi dostizanja potrebne efikasnosti i spremnosti odbrambenog sistema BiH (opremanje Oružanih snaga BiH modernom opremom, tehnikom i MTS, razvoj novih sposobnosti i podizanje nivoa spremnosti Oružanih snaga BiH, standardizacija i modernizacija naoružanja i vojne opreme, održavanje i modernizacija objekata, infrastrukture, uvođenje rezervnog sastava Oružanih snaga BiH i drugi razvojni troškovi).

POGLAVLJE VII. ZAKLJUČAK

Institucije odbrane trebaju kroz funkcionalan i efikasan proces odbrambenog planiranja osigurati izvršenje zakonskih zadataka i obaveza, ispunjenje ciljeva i opredjeljenja BiH iz oblasti sigurnosti, odbrane i vanjske politike, te stalni razvoj vlastitih sposobnosti i spremnosti koje odgovaraju državnim potrebama i vojno-političkom okruženju BiH.

Iako institucije odbrane duži niz godina djeluju u uslovima nedovoljnog budžeta i ograničenih resursa, neophodan je nastavak reformskog i razvojnog procesa kako bi institucije odbrane BiH i njihov najvažniji operativni dio, Oružane snage BiH, bile priuštive, relevantne i djelotvorne komponente državne politike i podržale savremene integracijske procese BiH. S tim u vezi, institucije odbrane ne smiju dozvoliti neuspjeh u procesu prilagođavanja svoje strukture i sposobnosti državnim potrebama i zahtjevima savremenog okruženja.

Negativan uticaj ograničenih resursa za potrebe odbrane i dalje je najizraženiji u oblastima tekućeg održavanja tehnike, MTS, infrastrukture i objekata, te znavljanja i nabavke nove opreme i MTS u okviru projekata modernizacije Oružanih snaga BiH. Takođe, još uvijek nisu riješena pitanja uknjiženja perspektivne nepokretne vojne imovine na BiH i predaje neperspektivnih lokacija, što dodatno opterećuje budžet odbrane troškovima održavanja neperspektivne imovine.

Imajući u vidu navedeno, djelovanje u restriktivnim finansijskim okolnostima predstavlja poseban izazov čije prevazilaženje zahtijeva racionalnu upotrebu raspoloživih resursa kako bi se podržala realizacija prioriteta odbrambenih aktivnosti. Institucije odbrane će dokumentima Sistema odbrambenog planiranja detaljno razraditi prioritete iz Smjernica i definirati način, dinamiku i potrebna finansijska sredstva za njihovu realizaciju koja će biti adekvatno obrazložena za potrebe izrade budžeta odbrane.

Pored definiranih prioriteta, institucije odbrane će u narednom periodu realizirati i druge mjere i aktivnosti u skladu sa okolnostima vojno-političkog okruženja, zahtjevima kolektivnih sistema odbrane i vlastitim potrebama i mogućnostima.

Broj: 06-03-8-1144-20/24
Sarajevo, 03.01.2025. godine

MINISTAR

Zukan Helez

Pregled skraćenica

A-5 (Adriatic Charter) - Američko-jadranska povelja
ANP (Annual National Programme) - Godišnji nacionalni program
ASDE (Air Situation Data Exchange) - Razmjena podataka o situaciji u zračnom prostoru
ASM (Airsapace Management) - Upravljanje zračnim prostorom
B-9 (Conference of the Chiefs of General Staffs of the Balkan countries) - Konferencija načelnika štabova balkanskih zemalja
BDP - Bruto društveni proizvod
BI (Building integrity) - NATO Program Izgradnje integriteta
BiH - Bosna i Hercegovina
BMTF (Balkan Medical Task Force) - Balkanske medicinske snage
C4 (Command, Control, Communications and Computers) - Komandovanje, kontrola, komunikacije i kompjuteri
CEDC (Central European defence Cooperation) - Inicijativa Centralno-evropske odbrambene saradnje
CFSP (Common Foreign and Security Policy) - Zajednička vanjska i sigurnosna politika EU
CSDP (Common Security and Defence Policy) - Zajednička sigurnosna i odbrambena politika EU
Cyber - prostor kompjuterske i informatičke tehnologije i komunikacije
DEEP (Defence Education Enhancement Program) - NATO Program unapređenja edukacije u odbrambenom sektoru
DCB (Defence Capacity Building) - NATO Inicijativa Izgradnje odbrambenih kapaciteta
DOB - Dokument okvirnog budžeta
EADRCC (Euro-Atlantic Disaster Response Coordination Centre) - Euroatlantski centar za koordinaciju odgovora na katastrofe
EPF (European Peace Facility) - Program Evropski mirovni fond
EU (European Union) - Evropska unija
EUFOR (European Union Force in Bosnia and Herzegovina) - Vojne snage EU u BiH u okviru operacije „ALTHEA”
EUTM RCA - Misija obuke EU u Centralnoafričkoj Republici
FMS (Foreign Military Sales) - Program pomoći Sjedinjenih Američkih Država Inostrana vojna prodaja
HBRN - Hemijsko-biološko-radiološko-nuklearna odbrana
ID (Intensive Dialogue) - Intenzivirani dijalog
INF-L-BnG (Light Infantry Battalion Group) - Bataljonska grupa lake pješadije
Institucije odbrane - Ministarstvo odbrane BiH i Oružane snage BiH
IPCP (Individual Partnership and Cooperation Programme) - Individualni partnerski program saradnje
ISTAR (Intelligence, Surveillance, Target Acquisition and Reconnaissance) - Sistem za obavještajni rad, nadgledanje, određivanje ciljeva i izviđanje
ITPP (Individually tailored partnership programme) - Individualno prilagođeni partnerski program
LogIS - Logistički informacijski sistem
MAP (Membership Action Plan) - Akcioni plan za članstvo u NATO
MEDEVAC (Medical evacuation) - Medicinska evakuacija
MTEP (Military Training and Exercise Programme) - Program vojne obuke i vježbi
MTS - Materijalno-tehnička sredstva
NAC (North Atlantic Council) - Sjevernoatlantsko vijeće NATO

NATO (North Atlantic Treaty Organisation) - Organizacija sjevernoatlantskog ugovora
NATO/PIF (NATO/Partnership for Peace) - Program NATO/Partnerstvo za mir
NEL-2 (NATO Evaluation Level 2) - NATO ocjenjivanje nivo 2
NICS (Next Generation Incident Command System) - Sistem komandovanja incidentima sljedeće generacije
NMiMES - Naoružanje, municija i minsko-eksplozivna sredstva
NRF (NATO Response Force) - NATO Snaga za odgovor
NUS - Neeksplozivna ubojna sredstva
NUS/EOD (NUS/Explosive Ordnance Disposal) - Uništavanje NUS/odlaganje ubojitih eksplozivnih sredstava
OCC E&F (Operational Capability Concept Evaluation and Feedback) - Koncept operativnih sposobnosti, procjena i povratne informacije
OCK2IO - Operativni centar za komandovanje i kontrolu u institucijama odbrane BiH
OSCE (Organization for Security and Co-operation in Europe) - Organizacija za sigurnost i saradnju u Evropi
PARP (Planning and Review Process) - NATO Proces planiranja i revizije
PCM (Partnership Cooperation Menu) - Meni za partnersku saradnju
PD (Presentation document) - Prezentacijski dokument
PG (Partnership Goals) - Partnerski ciljevi
PII (Partnership Interoperability Initiative) - Inicijativa za interoperabilnost partnerstva
PJN - Plan javnih nabavki
PMDiUNUS/EOD - Protivminsko djelovanje i uništavanje NUS/EOD
PSOTC (Peace Support Operations Training Centre) - Centar za obuku za operacije podrške miru
RACVIAC (Regional Arms Control Verification and Implementation Assistance Centre) - Regionalni centar za verifikaciju i pomoć u provođenju kontrole naoružanja
RAM (Rapid Air Mobility Process) - NATO Proces ubrzane zračne mobilnosti
SALW (Small Arms and Light Weapons) - Malo oružje i lako naoružanje
SAR (Search and Rescue) - Traganje i spašavanje
SEDM (South-East Europe Defense Ministerial) - Inicijativa ministara odbrane zemalja Jugoistočne Evrope
SEL-1 (Self Evaluation Level 1) - Samoocjenjivanje nivo 1
SPPBI - Sistem planiranja, programiranja, budžetiranja i izvršenja
SPS (Science for Peace and Security) - NATO Program Nauka za mir i sigurnost
UN (United Nations) - Organizacija Ujedinjenih nacija
UN PCRS (United Nations Peacekeeping Capability Readiness System) - UN Sistem spremnosti za sposobnosti održavanja mira